

**LA CONSTRUCCIÓ DE L'ORDENAMENT JURÍDIC BALEAR
EN ELS PRIMERS VINT-I-CINC ANYS D'AUTONOMIA**

Lluís J. Segura Ginard

(Palma, 4 de juliol de 2008)

I. Plantejament de l'exposició

II. La Constitució de 1978 i el naixement de les comunitats autònomes

1. Les grans transformacions de la Constitució: Estat de dret i Estat autonòmic.
2. El títol VIII i les vies d'accés a l'autogovern
3. L'aprovació dels Estatuts d'autonomia com a punt de partida de

l'autogovern

4. La construcció permanent de l'Estat autonòmic

III. L'Estatut d'autonomia

1. Naturalesa jurídica
2. Els continguts estatutaris. Les competències de les comunitats autònomes
3. L'Estatut com a fonament i límit de les normes de la Comunitat Autònoma
4. La idea d'ordenament jurídic balear

IV. Els textos estatutaris en el període 1983–2008

1. L'Estatut de 1983

- a) L'assumpció de les competències de l'article 148 CE

- b) El tractament dels fets diferencials
- c) El disseny institucional
- d) La posició dels consells insulars

2. La reforma de 1994

- a) La incorporació de noves competències
- b) Finançament i cessió de tributs

3. La reforma de 1999

- a) Els canvis en la denominació de la Comunitat i en el tractament de la llengua
- b) Els canvis institucionals
- c) La composició dels consells insulars
- d) Regulació del Consell Consultiu i del Consell Econòmic i Social
- e) Millores competencials

4. El nou Estatut de 2007

- a) Nacionalitat històrica
- b) Els drets estatutaris
- c) Una nova ampliació competencial
- d) La millora del finançament
- e) Nous canvis en l'àmbit institucional i en el sistema de fonts
- f) El reforçament dels consells insulars
- g) Els canvis en el règim electoral
- h) La creació del Consell Insular de Formentera
- i) La Justícia
- j) Les relacions amb la Unió Europea, l'Estat i la resta de comunitats autònomes

V. El desenvolupament de l'autonomia i el sistema de fonts

1. El significat de l'autonomia
2. Polítiques pròpies i producció normativa
3. Tipologia de normes autonòmiques
 - a) Lleis
 - b) Normes de l'Executiu amb valor de llei
 - c) Reglaments
 - d) Referència als instruments de planificació

VI. L'activitat del normativa del Parlament

1. Precisions prèvies
 - a) Funcions del Parlament
 - b) Funció legislativa i reserva de llei
 - c) Tipologia de lleis en funció del quòrum d'aprovació
 - d) Tipologia de lleis en funció del contingut

2. Etapes

- a) Etapa inicial. Les primeres passes de la Comunitat Autònoma (1983–1988)

Símbols

Escut, 1984

Dia de les Illes Balears, 1984

Institucions i Administració autonòmica

Règim jurídic de l'Administració autonòmica, 1984

Ràdio i televisió de la Comunitat Autònoma, 1985

Règim electoral, 1986

Consell de la Joventut, 1986
Finances, 1986,
Taxes, 1986
Sindicatura de Comptes, 1987

Ordenació del territori, urbanisme i espais naturals

Declaracions d'ANEI, 1984–1988
Ordenació territorial, 1987
Edificis fora d'ordenació, 1988
Camps de golf, 1988

Llengua

Normalització lingüística, 1986

Turisme

Allotjaments extrahotelers, 1984
Allotjaments hotelers i turístics, 1988

Primeres regulacions sectorials

Artesania, 1985
Acció social, 1987
Mesures de foment del patrimoni històric, 1988
Coordinació de policies locals

b) Etapa de consolidació. Inici del procés descentralitzador (1989–1997)

Consells insulars

Regulació general, 1989
Atribució de competències, 1989–1999

Institucions i Administració autonòmica

Entitats autònomes i empreses públiques, 1989
Funció pública, 1989
Patrimoni de la Comunitat Autònoma, 1990
Síndic de Greuges, 1993
Consell Consultiu, 1993
Incompatibilitats d'alts càrrecs, 1996

Ordenació del territori, urbanisme i espais naturals

Sustitució del planejament urbanístic municipal, 1989

Declaracions d'ANEI, 1989-1990

Disciplina urbanística, 1990

Eliminació de barreres arquitectòniques, 1993

Sòl rústic, 1997

Turisme

Funcions inspectora i sancionadora, 1989

Pla de modernització d'allotjaments turístics, 1990

Pla de modernització de l'oferta complementària, 1996

Noves regulacions sectorials

Carreteres, 1990

Comunitats balears a l'exterior, 1992

Animals que viuen en l'entorn humà, 1992

Adequació de xarxes d'instal·lacions a les condicions històricoambientals, 1993

Horaris comercials, 1994

Esport, 1995

Activitats classificades, 1995

Menors infractors, 1995

Menors desemparats, 1995

Recerca i desenvolupament tecnològic, 1997

Publicitat dinàmica, 1997

Dret civil

Compilació de dret civil balear, 1990

Tributs

Impost sobre les loteries, 1990

Impost sobre el joc, 1990

Cànon d'aigües, 1991

Impost sobre instal·lacions que incideixen en el medi ambient, 1991

Serveis públics

Ordenació sanitària, 1992

c) Etapa de maduresa. Desenvolupament estatutari (1998–2008)

Consells insulars

Regulació general, 2000

Finançament, 2002

Atribució de competències, 1998–2006

Institucions i Administració autonòmica

Creació del SOIB, 2000

Consell Econòmic i Social, 2000

Govern, 2001

Patrimoni de la Comunitat Autònoma, 2001

Subvencions, 2002 i 2005

Règim jurídic de l'Administració de la Comunitat Autònoma, 2003

Reforma de la Sindicatura de Comptes, 2004

Finances, 2005

Llei municipal, 2006

Llei de capitalitat de Palma, 2006

Cossos i escales de l'Administració autonòmica, 2007

Funció pública, 2007

Agència Tributària, 2008

Ordenació del territori, urbanisme i espais naturals

Mesures cautelars d'ordenació territorial, 1998

Directrius d'ordenació territorial, 1999

Ordenació territorial, 2000

Camí de Cavalls, 2000

Protecció Ses Salines d'Eivissa i Formentera, 2001

Espais de rellevància ambiental, 2005

Mesures específiques per a Eivissa i Formentera, 2005

Turisme

Autoritzacions prèvies turístiques, 1998

Regulació general, 1999

Noves regulacions sectorials

Patrimoni cultural, 1998

Emergències, 1998

Estatut dels consumidors, 1998
Transports, 1998
Funcions inspectora i sancionadora en matèria de serveis socials, 1999
Productors agroalimentaris, 1999
Cans guia, 1999
Ordenació de l'activitat comercial, 2001
Cultura popular, 2002
Estadística, 2002
Cooperatives, 2003
Museus, 2003
Cooperació al desenvolupament, 2005
Ports, 2005
Caça i pesca fluvial, 2006
Joventut, 2006
Dona, 2006
Esport, 2006
Drets de la infància, 2006
Sistema bibliotecari, 2006
Contaminació acústica, 2007

Dret civil

Parelles estables, 2001
Voluntats anticipades, 2006
Mediació familiar, 2006

Tributs

"Ecotaxa"

Serveis públics sanitaris i educatius

Ordenació farmacèutica, 1998
Consells escolars, 1998
Consell Social de la Universitat, 2000
Salut, 2003
Sistema universitari de les Illes Balears, 2003
Drogodependències, 2005
Educació de persones adultes, 2006

3. Les principals matèries regulades

a) Els símbols

b) L'arquitectura institucional

- El Govern i l'Administració autonòmica
- Els comissionats parlamentaris
- Els consells insulars i els municipis
- L'atribució de competències als consells insulars
- Els òrgans estatutaris de consulta
- Els òrgans de col·laboració

c) L'ordenació territorial i l'urbanisme

d) El sector turístic

e) La hisenda

f) Les infraestructures

g) La política social

h) El medi ambient

i) El dret civil

j) El comerç

k) Els serveis públics sanitaris i educatius

l) La llengua i la cultura

4. Valoració de l'evolució normativa

a) Evolució social i evolució legislativa

b) Algunes mancances històrics

c) La qüestió pendent del desplegament estatutari

d) El repte de la modernitat i el paper del Parlament

VII. L'activitat normativa del Govern i de l'Administració de la Comunitat Autònoma

1. La iniciativa legislativa

2. La capacitat excepcional de dictar normes amb rang de llei: decrets

legislatius i decrets lleis

3. La potestat reglamentària: decrets i ordres

4. Referència especial a la fragmentació de la funció executiva de les lleis

VIII. L'activitat normativa d'altres administracions públiques

1. La potestat reglamentària dels consells insulars

a) Marc general

b) Tipus de reglaments

c) Reglaments autonòmics i reglaments insulars per a l'execució de les lleis

2. La potestat reglamentària municipal
